

Quickscan ecologie

Renkum, Bram Streeflandweg

Datum 21-10-2022
Auteur [REDACTED] Msc
Opdrachtgever Gemeente Renkum
Rapport code QS22037v1
Wijze van citeren Breur, T.D. 2022. Quickscan ecologie. Renkum, Bram Streeflandweg. Rapportcode: QS22037v1. Breur Ecologie & Onderzoek. Dordrecht

Breur Ecologie & Onderzoek
Schipbeekstraat 74
3313AR Dordrecht

Disclaimer

Op alle tekst, foto's en afbeeldingen in dit rapport berust – tenzij anders vermeld – het auteursrecht van Breur Ecologie & Onderzoek. Deze rapportage, inclusief eventuele bijlage(s), is vertrouwelijk en uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Verstrekking aan en gebruik door anderen dan de geadresseerde is zonder toestemming niet toegestaan. Aan dit rapport kunnen geen rechten worden ontleend. Breur Ecologie & Onderzoek kan niet aansprakelijk worden gesteld voor eventuele schade als gevolg van een onjuiste of onvolledige weergave van de gegevens in dit rapport.

Copyright © Breur Ecologie & Onderzoek 2022.

Inhoudsopgave

Samenvatting.....	3
1 Aanleiding.....	4
2 Doel.....	4
3 Werkwijze.....	4
4 Wettelijk kader beschermde soorten.....	5
4.1 Beschermde soorten.....	5
4.2 Beschermde gebieden.....	6
4.3 Beschermde houtopstanden.....	6
4.4 Zorgplicht.....	6
5 Plangebied & ontwikkeling.....	7
5.1 Huidige situatie.....	7
5.2 Geplande ontwikkeling.....	7
5.3 Toekomstige situatie.....	7
5.4 Planning.....	7
6 Beschermde gebieden.....	10
6.1 Wet natuurbescherming.....	10
6.2 Omgevingsverordening.....	10
7 Beschermde soorten.....	11
7.1 Planten.....	11
7.2 Vogels.....	11
7.3 Grondgebonden zoogdieren.....	13
7.4 Vleermuizen.....	14
7.5 Overige soorten.....	15
8 Conclusie & aanbevelingen.....	16
8.1 Conclusies.....	16
8.2 Aanbevelingen.....	16
Bronvermelding.....	18

Samenvatting

Breur Ecologie & Onderzoek heeft in opdracht van Gemeente Renkum een quickscan ecologie uitgevoerd aan de Bram Streeflandweg te Renkum. Men is voornemens om de bestaande bebouwing op het terrein te slopen en het terrein te herinrichten als woonwijk. Door middel van een bureaustudie en een veldbezoek is een compleet beeld verkregen van het (potentiële) voorkomen van beschermde soorten flora en fauna in het plangebied.

Dit onderzoek heeft tot de volgende conclusies geleid:

- De ontwikkeling vindt plaats buiten beschermde natuurgebieden, er is geen sprake van fysieke aantasting van beschermd natuurgebied. Een stikstofanalyse is geen onderdeel van deze quickscan, of de ontwikkeling vergunningsaplichtig ten aanzien van stikstofuitstoot dient onderzocht te worden.
- Het plangebied biedt potentie voor aanwezigheid van verschillende beschermde soorten, aanvullend onderzoek is nodig naar:
 - Huismus
 - Vleermuizen
 - Steenmarter
 - Eekhoorn

Indien deze soorten inderdaad in het plangebied aanwezig zijn, en negatief effect op deze soorten is onvermijdelijk, dan dient men een ontheffing aan te vragen in het kader van de Wet natuurbescherming.

- Het plangebied is geschikt als nesthabitat voor algemene broedvogels. Nesten van deze vogels zijn alleen beschermd wanneer zij in gebruik zijn. Bij het plannen van de sloop- en kapwerkzaamheden wordt daarom aangeraden om rekening te houden met het broedseizoen.
- Voor alle soorten flora en fauna (beschermd en onbeschermd) geldt te allen tijde de zorgplicht. Dit betekent dat de initiatiefnemer verplicht is om zorgvuldig te werken en dat onnodige schade aan planten of dieren altijd dient te worden voorkomen.

Als vrijblijvende aanbeveling wordt meegegeven: De bouw van woningen en herinrichting van het terrein bieden ook kansen voor de natuur. Zo kan men natuurinclusieve maatregelen toepassen in nieuwe woningen (zoals inbouwkasten voor vogels of vleermuizen) en kiezen voor een gevarieerde aanplant van streekeigen en inheemse bomen en struiken. Daar waar mogelijk wordt aanbevolen om bestaand bosplantsoen te behouden. Maatregelen in het kader van biodiversiteit dragen vaak ook positief bij aan de klimaatbestendigheid van het terrein.

1 Aanleiding

Breur Ecologie & Onderzoek heeft in opdracht van Gemeente Renkum een quickscan ecologie uitgevoerd aan de Bram Streeflandweg te Renkum. Men is voornemens om de bestaande bebouwing op het terrein af te breken t.b.v. de bouw van woningen. Een quickscan ecologie was noodzakelijk om te beoordelen of deze geplande ontwikkeling effect heeft op beschermde soorten en gebieden in het kader van de Wet natuurbescherming.

2 Doel

Het doel van dit ecologisch onderzoek is om antwoord te geven op de volgende vragen:

- Is het plangebied gelegen in/nabij beschermde natuurgebieden?
- Zijn beschermde soorten flora en fauna (potentieel) aanwezig in het plangebied?
- Leidt de geplande ontwikkeling tot een overtreding van de Wet natuurbescherming?
- Dienen er vervolgstappen genomen te worden in het kader van de Wet natuurbescherming?

3 Werkwijze

Door middel van een bureaustudie en een veldbezoek is een compleet beeld gekregen van het (mogelijke) voorkomen van beschermde soorten flora en fauna in en om het plangebied.

- **Bureaustudie**
Door middel van een literatuur- en internetstudie is onderzocht welke beschermde soorten (potentieel) voor kunnen komen in en om het plangebied. Hierbij zijn onder andere verspreidingsatlassen en openbaar beschikbare waarnemingen bestudeerd.
- **Oriënterend veldbezoek**
Een verkennend veldbezoek is uitgevoerd door [REDACTED] op 05-07-2022. Het gehele plangebied is onderzocht, belangrijke elementen zijn gefotografeerd en indien nodig geïnspecteerd met behulp van verrekijker, zaklamp, inspectiespiegel en endoscoop camera.

4 Wettelijk kader beschermde soorten

4.1 Beschermde soorten

De bescherming van flora en fauna is in Nederland vastgelegd in de Wet natuurbescherming. Deze soortbescherming onderscheidt drie categorieën:

- **Vogelrichtlijnsoorten**
Gebaseerd op de Europese Vogelrichtlijn (1979). Dit heeft betrekking op alle in Europa natuurlijk voorkomende vogelsoorten. Nesten zijn te allen tijde beschermd wanneer zij in gebruik zijn. Van enkele specifieke vogelsoorten is in Nederland de nest- of verblijfplaats jaarrond beschermd, ook wanneer hier niet gebroed wordt.
- **Habitatrichtlijnsoorten**
Gebaseerd op de Europese Habitatrichtlijn (1992). Onder deze categorie vallen specifieke soorten uit verschillende groepen (vaatplanten, zoogdieren, vissen etc.) waarvoor op Europees niveau instandhoudingsdoelstellingen zijn vastgesteld.
- **Nationaal beschermde soorten**
In de wet worden dit ook wel “andere soorten” genoemd. Dit betreft specifieke soorten verschillende groepen (vaatplanten, zoogdieren, vissen etc.) die op nationaal niveau beschermd zijn. Let wel: Als bevoegd gezag mogen provincies soorten uit deze derde categorie vrijstellen van een ontheffingsplicht. De bescherming van deze soorten verschilt hierdoor tussen provincies.

Per beschermingscategorie gelden verschillende verbodsbepalingen, deze zijn in onderstaande tabel weergegeven. Uitgangspunt voor de soortbescherming is het “nee, tenzij” principe: handelingen met negatief effect op soorten in verboden tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan.

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wnb	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wnb	Beschermingsregime Nationaal beschermde soorten (andere soorten) § 3.3 Wnb
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben.	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.	Niet van toepassing
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Tabel 1: Verbodsbepalingen Wet natuurbescherming per beschermingscategorie.

4.2 Beschermde gebieden

De bescherming van natuurgebieden is vastgelegd in de Wet natuurbescherming en in de provinciale Omgevingsverordening.

- **Wet natuurbescherming**

De gebiedsbescherming in deze wet heeft uitsluitend betrekking op Natura 2000-gebieden. Deze gebieden hebben instandhoudingsdoelstellingen vastgesteld op Europees niveau. Invloeden (ook van buitenaf) mogen deze instandhoudingsdoelstellingen niet in gevaar brengen.

- **Omgevingsverordening**

In de provinciale Omgevingsverordening is het Natuurnetwerk Nederland (NNN) vastgelegd. Dit is een nationaal netwerk van groene gebieden, voorheen bekend als de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Het ruimtelijke beleid voor het NNN is gericht op 'behoud, herstel en ontwikkeling van de wezenlijke waarden en kenmerken' van het NNN. Aanvullend op dit nationale netwerk kan de provincie ook andere gebieden een planologische bescherming toekennen, dit gebeurt bijvoorbeeld bij belangrijke provinciale landschappen of belangrijke weidevogelgebieden.

4.3 Beschermde houtopstanden

De kap van houtopstanden (bos, lanen, houtwallen, hagen, struwelen etc.) is onderhevig aan de regelgeving van de Wet natuurbescherming indien:

- de houtopstand buiten de 'bebouwde kom Wet natuurbescherming' ligt.
- de houtopstand groter is dan 10 are (1.000 m²), of het om bomen gaat in een rijbeplanting van meer dan 20 bomen.

In het onderzoeksgebied is geen sprake van houtopstanden die voldoen aan bovenstaande criteria, het plangebied bevindt zich binnen de "bebouwde kom Wnb". De bescherming van houtopstanden komt in deze rapportage dan ook niet verder aan de orde.

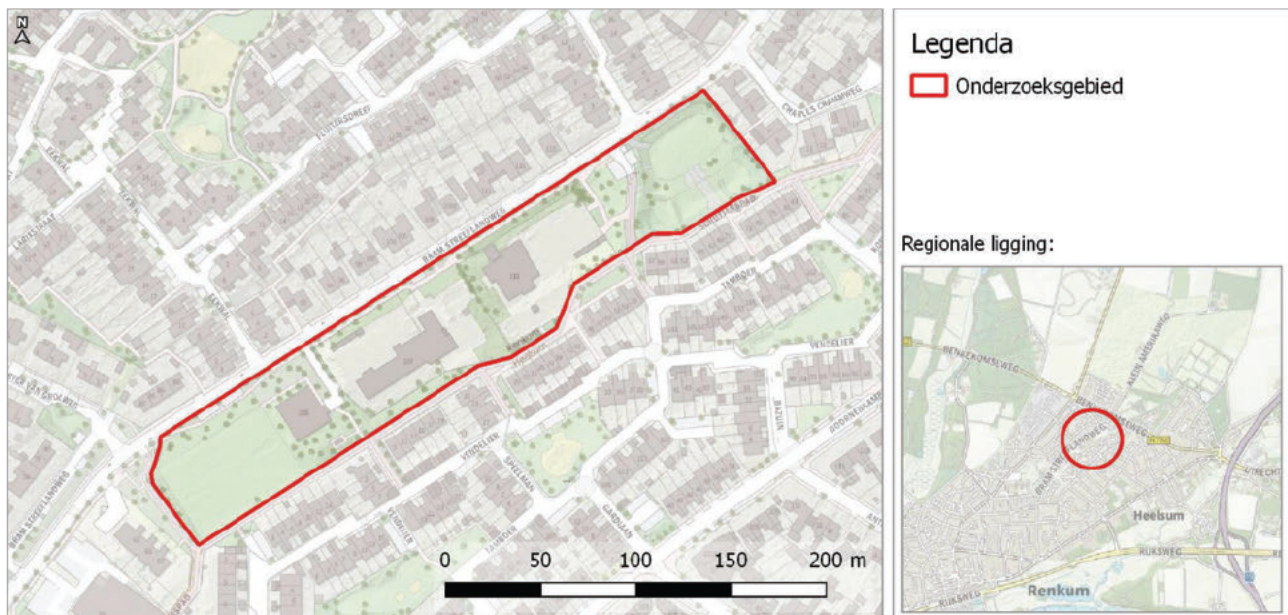
4.4 Zorgplicht

Overkoepelend geldt voor alle in het wild levende planten en dieren de zorgplicht. Deze zorgplicht houdt in dat onnodige schade aan dieren en planten te allen tijde dient te worden voorkomen. Bij werkzaamheden met negatief effect op planten en dieren dienen maatregelen genomen te worden (binnen wat redelijkerwijs van de initiatiefnemer verwacht mag worden) om dit negatieve effect zoveel mogelijk te voorkomen of te verminderen.

5 Plangebied & ontwikkeling

5.1 Huidige situatie

Het plangebied is gelegen in de bebouwde kom van Renkum, betreft een terrein aan de Bram Streeflandweg te Renkum. In het plangebied bevinden zich drie gebouwen: een gymzaal, en twee schoolgebouwen. In de schoolgebouwen is geen school meer gevestigd, maar de gebouwen worden anti-kraak bewoond en gebruikt als kunstenaarsatelier. Aan de zuidwestzijde van het terrein bevindt zich een sportveld. In de noordoostelijke hoek van het plangebied bevindt zich een ondergrondse rioolwateroverstort, waar zich bovenop een waterspeeltuin en speelveld bevindt. Het terrein is omgeven door een groene zoom bestaande uit een gevarieerde aanplant van bomen en heesters. Hier bevinden zich boomsoorten als Amerikaanse eik, zomereik, berk, robinia en haagbeuk. De struik/struweellaag bestaat uit soorten zoals kornoelje, liguster, hazelaar, hondsroos, taxus, hulst en laurierkers. Aan de noordzijde van het plangebied, langs de Bram Streeflandweg, bevindt zich een esdoornlaan.

Afbeelding 1: Ligging van het onderzoeksgebied (rood omkaderd). De regionale ligging is aangegeven rechtsonder in de rode cirkel.

5.2 Geplande ontwikkeling

De bebouwing in het plangebied wordt gesloopt en het terrein wordt heringericht als woonwijk. Het is nog niet duidelijk of, en hoeveel groen er in het plangebied behouden zal worden.

5.3 Toekomstige situatie

In de toekomstige situatie zijn er woonhuizen gebouwd in het plangebied, een exacte inrichting is nog niet bekend.

5.4 Planning

Een exacte planning van de werkzaamheden is nog niet bekend.

Afbeelding 2: Het middelste schoolgebouw in het plangebied.

Afbeelding 3: De gymzaal aan de westzijde van het plangebied.

Afbeelding 4: Het schoolgebouw aan de oostzijde van het plangebied.

Afbeelding 5: Het sportveld aan de westzijde van het plangebied.

Afbeelding 6: De oostzijde van het terrein met de ondergrondse rioolwateroverstort met speelveld en waterspeeltuin.

6 Beschermde gebieden

6.1 Wet natuurbescherming

Het dorp Renkum wordt vrijwel geheel omgeven door Natura-2000 gebied, op ca. 500m afstand van het plangebied bevindt zich de Veluwe, op ca. 1 km afstand zijn de Rijntakken gelegen. Het plangebied maakt geen onderdeel uit van deze gebieden en er is geen sprake van fysieke aantasting. Negatief effect ten gevolge van trilling, geluid of lichtvervuiling is uitgesloten vanwege deze afstand en de ligging in de bebouwde kom (het plangebied is reeds omgeven door bebouwing). Een effectbeoordeling ten aanzien van stikstofdepositie maakt geen onderdeel uit van deze quickscan. Dit dient nader bepaald te worden aan de hand van een meer gedetailleerd beeld van de plannen. Van de gebruiksfase dient bepaald te worden of dit leidt tot een negatief effect t.a.v. stikstofdepositie op nabijgelegen Natura-2000 gebieden zoals de Veluwe, hierbij spelen onder andere zaken een rol als de hoeveelheid en het type huizen, en verkeersaantrekkende werking. Op het moment van schrijven geldt dat de bouwphase per 01-07-2021 is vrijgesteld van stikstofdepositie¹. Het is echter onzeker of deze bouwvrijstelling in de toekomst gehandhaafd blijft, daarom wordt aanbevolen om ook rekening te houden met eventuele wetswijzigingen ten aanzien van stikstof.

6.2 Omgevingsverordening

Het plangebied is niet gelegen in onderdelen van het Natuurnetwerk Nederland (NNN), Ontwikkelingen in het plangebied leiden niet tot een significant negatief effect op de wezenlijke waarden en kenmerken van onderdelen van het NNN. Tevens is er geen sprake van een negatief effect op de oppervlakte of de samenhang van groengebieden behorende tot het NNN. Er is daarom geen sprake van een conflict met de provinciale Omgevingsverordening.

Afbeelding 7: Beschermde natuurgebieden in de nabijheid van het plangebied. Groen= NNN.

1 <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2021/07/01/de-bouwvrijstelling-gaat-in-op-1-juli-2021>

7 Beschermde soorten

7.1 Planten

In het plangebied zijn enkel algemene (ruigte)kruiden aangetroffen die duiden op voedselrijke omstandigheden. Rondom de bebouwing is veel verruiging, hier staan kruiden zoals: robertskruid, Canadese fijnstraal, jacobs kruiskruid, dolle kervel, gewoon biggenkruid, smalle weegbree, klein streepzaad en klein springzaad. Op de sportvelden en in delen boven de rioolwateroverstort geldt een gazonbeheer met andere algemene "grasveldsoorten" zoals paardenbloem, madeliefje, smalle weegbree en zachte ooievaarsbek. Beschermde soorten vaatplanten in de omgeving van het plangebied zijn vooral gebonden aan schrale graslanden of andere zeer specifieke natuurlijke habitats, dit habitat is niet aanwezig in het plangebied. Langs de noordzijde van het plangebied bevindt zich een oude stenen muur welke is gecontroleerd op aanwezigheid van beschermde muurflora. Deze zijn niet aangetroffen, op de muur groeide enkel de algemene muurvaren. Beschermde planten worden hierom als afwezig beschouwd.

Afbeelding 8: Muurvarens op de oude muur aan de noordzijde van het plangebied.

7.2 Vogels

De schoolgebouwen en gymzaal zijn niet geschikt voor gebouwbroedende vogels zoals de huismus of gierzwaluw. Deze bebouwing heeft platte daken zonder dakpannen en er zijn geen geschikte nisjes waar deze gebouwbewonende vogels met een jaarrond beschermde nestplaats zouden kunnen broeden. De ligging van het plangebied – midden in de bebouwde kom van Renkum – is ongunstig voor verstoringsgevoelige soorten roofvogels zoals de buizerd of sperwer. Er zijn dan ook geen sporen van uilen of roofvogels aangetroffen (veren, braakballen, uitwerpselen, horsten). Een soort zoals de sperwer kan wel van het plangebied gebruik maken als jachtterrein, maar er is geen sprake van een essentiële functie. De sperwer jaagt vaker in stedelijk gebied (parken, achtertuinen), er is voldoende geschikt jachtgebied in de omgeving beschikbaar.

Ten aanzien van de huismus is er in het plangebied wel mogelijk sprake van essentieel functioneel leefgebied. Rondom het plangebied bevinden zich rijtjeshuizen met dakpannen daken. Hier werden tijdens het veldbezoek veel huismussen waargenomen en vermoedelijk zijn er veel nesten aanwezig in deze bebouwing. De groene zoom van het plangebied grenst

direct aan deze woonwijk en bevat veel geschikt groen voor huismussen (gevarieerd struweel met overwegend inheemse soorten, dichte structuren, wintergroene struiken). Mogelijk vervult dit groen een essentiële functie voor de lokale populatie huismussen, dit dient aanvullend onderzocht te worden.

Afbeelding 9: Geschikt huismussenhabitat in het plangebied en potentieel geschikte nestplaatsen in de woonhuizen op de achtergrond.

Afbeelding 10: Huismus op het dak van een huis naast het plangebied.

Hiernaast bestaat er in het plangebied potentie voor nestplaatsen van algemene vogels waarvan de nestplaatsen niet jaarrond beschermd zijn. Hierbij valt te denken aan een broedende merel of houtduif in bomen of struwelen in het plangebied. Nesten van deze vogels zijn alleen beschermd wanneer zij in gebruik zijn (nestbouw fase, broedfase, jongen in nest). Bij het plannen van sloop- en kapwerkzaamheden wordt hierom aangeraden om rekening te houden met het vogel broedseizoen. Dit broedseizoen loopt grofweg van half maart t/m augustus. Let wel: dit is geen vaste periode, afhankelijk van weersomstandigheden kunnen vroege of late broedgevallen zich voordoen. Bij twijfel over de aan- of afwezigheid van nesten dient een deskundige ingeschakeld te worden.

7.3 Grondgebonden zoogdieren

In de omgeving van het plangebied komen een veel beschermde soorten zoogdieren voor welke met name gebonden zijn aan het bosrijke habitat van de nabijgelegen Veluwe (bijvoorbeeld een das of boomarter). Aanwezigheid van veel van deze soorten is uit sluiten in het plangebied, omdat dit bewoonde gebouwen betreft in de bebouwde kom.

Er bestaat wel een (weliswaar kleine) kans op aanwezigheid van verblijfplaatsen van de steenarter. Deze soort komt veel in het buitengebied rondom Renkum voor en kan zich – in tegenstelling tot de boomarter – ook relatief goed handhaven in stedelijk gebied. Door menselijke bewoning in het plangebied en de ligging in een woonwijk is het voor een steenarter geen optimale plek. Zo lopen er rondom het plangebied dagelijks veel mensen met de hond. Desondanks kan aanwezigheid van de steenarter (een vooral nachttactieve soort) niet helemaal worden uitgesloten. Er bestaan dichte donkere groenstructuren op het terrein en mogelijk kan een steenarter toegang vinden tot ondergrondse kruipruimten onder de bebouwing. Aanvullend onderzoek naar deze arterssoort is daarom noodzakelijk.

De bosschages in het plangebied zijn tevens geschikt als leefgebied en verblijfplaats van eekhoorns. In het najaar is er voedsel aanwezig in de vorm van eikels en hazelnoten en er zijn geschikte bomen in het plangebied om een boomnest te maken. Sporadische aanwezigheid van eekhoorns in het plangebied is nooit uitgesloten, eekhoorns trekken in het najaar vaker stedelijk gebied in voor voedsel (naast eikels en hazelnoten kunnen dit ook achtertuinen zijn met vogelvoer). De aanwezigheid van boomnesten kan echter duiden op een meer essentiële functie als leefgebied en voortplantingsgebied voor eekhoorns. Ten tijde van het veldbezoek waren de bomen in blad en was het niet mogelijk om te onderzoeken of er boomnesten aanwezig waren, dit dient in de winter nader onderzocht te worden.

Hiernaast is het plangebied geschikt voor algemene soorten zoogdieren waarvoor in de provincie Gelderland een vrijstelling geldt. Dit betreft soorten zoals de egel, de mol en algemene muizensoorten. Voor deze soorten is geen ontheffing of aanvullend onderzoek noodzakelijk. Wel geldt ten aanzien van deze dieren de zorgplicht, zie Hfst. 8.2.

Afbeelding 11: Ondergrondse kruipruimtes kunnen geschikt zijn als verblijfplaats voor steenarters.

7.4 Vleermuizen

In het plangebied is veel groen aanwezig, dit is potentieel geschikt foerageergebied voor vleermuizen. Hiernaast kunnen de groenstructuren een functie vervullen als vliegroute. In het geveloppervlak van de twee scholen en gymzaal bevinden zich diverse gaten en kieren waar gebouwbewonende vleermuizen van gebruik zouden kunnen maken. Het gaat om open stootvoegen en kieren langs kozijnen en dakranden. Er bestaat hier met name potentie voor verblijfplaatsen van dwergvleermuizen (gewone- en ruige dwergvleermuis). Er bestaat hier potentie voor zomer-, paar-, kraam-, en winterverblijfplaatsen.

Er bestaat eveneens kans op verblijfplaatsen van de laatvlieger, hoewel potentie voor deze soort in mindere mate aanwezig is (de openingen zijn veelal aan de krappe kant voor de laatvlieger). De laatvlieger heeft over het algemeen een voorkeur voor ruimtes onder daken met dakpannen, het type verblijfplaats dat ruimschoots aanwezig is in de omgeving van het plangebied.

Hoewel het plangebied drie omvangrijke gebouwen bevat is het aantal potentieel geschikte verplaatsen sterk beperkt. Hoewel geschikte openingen aanwezig zijn, zijn ook grote delen van het geveloppervlak ongeschikt zijn als vleermuisverblijfplaats. Grote geveldelen van de scholen bestaan namelijk uit glas, trespapanelen (glad materiaal zonder grip) en kozijnen die naadloos aansluiten op de gevel en dakrandconstructie. Dit zijn tevens geveldelen waarin zich geen luchtsponw bevindt. Ook de gymzaal heeft gebouwsijden die volledig ontoegankelijk zijn voor vleermuizen. Met het inschatten van de persoonsinzet voor het vleermuisonderzoek dient men hier rekening mee te houden.

Ten aanzien van verblijfplaatsen in bomen is het plangebied ongeschikt, veel bomen bevinden zich nog in een jonge opgroeifase. Er is geen sprake van grote oude bomen met holten en/of diepe inscheuringen. Slechts bij één berk aan entree zijde van de meest oostelijke school is een holte aangetroffen die naar boven toe ingerot was, en hierdoor potentieel geschikt als vleermuisverblijfplaats. Met behulp van een ladder en endoscoop camera is deze holte geïnspecteerd, er werd hier geen vleermuis aangetroffen. Er wordt geadviseerd om deze holte op verschillende momenten in het jaar nogmaals te controleren om de aanwezigheid van boombewonende vleermuizen volledig uit te kunnen sluiten.

Ten aanzien van gebouwbewonende soorten en het gebruik van het plangebied als functioneel leefgebied dient er aanvullend vleermuisonderzoek uitgevoerd te worden conform het meest recente vleermuisprotocol.

Afbeelding 12: Open stootvoegen kunnen vleermuizen toegang bieden tot geschikte verblijfplaatsen in de spouwmuur.

Afbeelding 13: Sommige zijden van de scholen bestaan uit glas en gesloten geveloppervlakken, de kozijnen, dakrand en gevelprofielen sluiten naadloos op elkaar aan, langs dergelijke gevels bestaat geen potentie voor vleermuisverblijfplaatsen.

Afbeelding 14: De berk met de gecontroleerde boomholte.

7.5 Overige soorten

In het plangebied bestaat geen potentie voor andere beschermde diersoorten (amfibieën, reptielen, libellen, weekdieren). Habitat voor deze soorten is afwezig en/of het plangebied is gelegen buiten het bekende verspreidingsgebied van deze soorten. Zo komt de ringslang veel voor in de omgeving van Renkum, maar geschikt leefgebied voor deze soort bevindt zich in het buitengebied. Waarnemingen van de ringslang in Renkum bestaan daarom uit incidenteel aanwezige dieren langs de randen van de bebouwde kom. Ditzelfde geldt voor een soort zoals de hazelworm, levendbarende hagedis en de rugstreeppad: aanwezigheid van deze soorten in het plangebied valt redelijkerwijs uit te sluiten. Wel bestaat er kans op aanwezigheid van algemene vrijgestelde amfibieën zoals de gewone pad en bruine kikker. Ten aanzien van deze soorten geldt enkel de zorgplicht (zie Hfst. 8.2).

8 Conclusie & aanbevelingen

8.1 Conclusies

De quickscan ecologie heeft tot de volgende conclusies geleid:

- De ontwikkeling vindt plaats buiten beschermde natuurgebieden, er is geen sprake van fysieke aantasting van beschermd natuurgebied. Of er ook sprake is van extern effect als gevolg van stikstofdepositie is nog niet bekend, dit dient onderzocht te worden.
- Het plangebied biedt potentie voor aanwezigheid van verschillende beschermde soorten, aanvullend onderzoek is nodig naar:
 - Huismus (functioneel leefgebied)
 - Vleermuizen (verblijfplaatsen en functioneel leefgebied)
 - Steenmarter (verblijfplaatsen en functioneel leefgebied)
 - Eekhoorn (Verblijfplaatsen en functioneel leefgebied)

Indien deze soorten inderdaad in het plangebied aanwezig zijn én negatief effect als gevolg van de ontwikkeling onvermijdelijk is, dan dient men een ontheffing aan te vragen in het kader van de Wet natuurbescherming.

- Het plangebied is geschikt als nesthabitat voor algemene broedvogels. Nesten van deze vogels zijn alleen beschermd wanneer zij in gebruik zijn. Bij het plannen van de sloopen en kapwerkzaamheden wordt daarom aangeraden om rekening te houden met het broedseizoen: grofweg van half maart t/m half augustus. Let wel: dit is geen vaste periode, bij twijfel over de aan- of afwezigheid van nesten dient een deskundige ingeschakeld te worden.
- Het plangebied is geschikt voor onbeschermd dan wel vrijgestelde soorten (zoals algemene muizensoorten, egel, gewone pad). Het aanvragen van een ontheffing is voor deze soorten niet nodig, wel geldt te allen tijde de zorgplicht (zie aanbevelingen).

8.2 Aanbevelingen

In het kader van de zorgplicht dient men zorg te dragen voor alle in het wild levende planten en dieren. Onnodige schade dient te allen tijde te worden voorkomen. In de praktijk betekent dit bijvoorbeeld dat wanneer er zich een egel of een pad in het werkveld bevindt dat deze verplaatst wordt, dan wel de gelegenheid dient te krijgen om het werkgebied op eigen kracht te verlaten.

Bij deze ontwikkeling liggen er ook zeer veel kansen voor de natuur en door diverse maatregelen kan de biodiversiteit in de toekomst verhoogd worden. Zo kunnen er in de toekomstige bebouwing voorzieningen aangebracht worden voor vogels of vleermuizen. In het bijzonder wordt aanbevolen om voorzieningen te plaatsen voor huismussen (zie Afb. 13). Huismussen zijn reeds aanwezig in de omgeving van het plangebied, waardoor de kans op succesvolle bezetting van nestvoorzieningen groot is. Behalve nestgelegenheid is ook de aanwezigheid van "functioneel groen" van belang voor de huismus. Huismussen houden van dichte groenstructuren, bij voorkeur wintergroen. Voorbeelden hiervan zijn bijvoorbeeld haagstructuren van liguster, coniferen, taxus, beuk, vuurdoorn of klimop (zie Afb. 14). In de huidige situatie is reeds veel groen in het plangebied geschikt voor huismussen, door dit groen op strategische plekken te behouden kan men een goede leefomgeving voor huismussen creëren in de nieuwe woonwijk.

Ditzelfde geldt voor bomen, indien behoud van enkele bomen of boomopstanden mogelijk is, dan wordt dit ten eerste aanbevolen. Dit omdat een volwassen boom van veel grotere waarde

is voor de biodiversiteit dan jonge aanplant. Daarnaast geven volwassen bomen direct ook een veel groener karakter en veel charme aan een nieuwbouwwijk

Ten aanzien van nieuwe aanplant van bomen en struiken wordt altijd aanbevolen om te kiezen voor inheemse en streekeigen soorten. Inheemse beplanting is van een veel grotere waarde voor inheemse dieren (insecten en hiermee indirect ook vogels) dan exotische beplanting. Op deze bodemsoort kan men denken aan de volgende bomen: iep, linde, wilg, els, es, zoete/wilde kers. Voor lagere bomen of struiken kan men denken aan soorten zoals: meidoorn, vlier, sleedoorn, liguster, lijsterbes, hazelaar en kornoelje.

Om te voorkomen dat het terrein wateroverlast ervaart kunnen er op strategische plekken wadi's worden aangelegd. Dit zijn verlagingen in het terrein waar water na regenbuien mag stagneren om langzaam in de bodem te infiltreren. Vanwege de hogere vochtigheid op deze locaties zijn dit goede locaties voor het aanbrengen van (bij voorkeur inheemse) bloemrijke sierbeplanting.

Maatregelen in het kader van de biodiversiteit dragen vaak ook positief bij aan de klimaatbestendigheid van het terrein (te denken aan: regenwateropvang, tegengaan hittestress, afvang fijnstof etc.). Breur Ecologie & Onderzoek kan u desgewenst adviseren in het benutten van deze kansen voor biodiversiteit bij uw project.

Afbeelding 15: Huismussen in een dichte beukenhaag en in een inbouw-neststeen.

Afbeelding 16: Voorbeeld van een wadi met sierbeplanting. Bron: jonkershoveniers.nl

Bronvermelding

Ministerie van Economische zaken. 2016. Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen.

Kaartmateriaal:

<http://pdokviewer.pdok.nl>

Beschermde gebieden:

<https://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek2.aspx>

<https://www.zuid-holland.nl/overons/feiten-cijfers/interactieve/>

<https://calculator.aerius.nl/calculator/#>

Overig:

<https://bagviewer.kadaster.nl>

<https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>

<https://www.verspreidingsatlas.nl>

<https://waarneming.nl/>